

B.

I. Academiske Examina.

1. Theologisk Embedsexamen i Januar.

1807.

Den 9 Januar.

1. Andreas Henrich Rosendahl. En Søn af Klokker Rosendahl i Heile i Haderslev Amt, fød 1785, blev Student 1804 — Laudabilis.
2. Andreas Johannes Rioldberg. En Søn af Landmand Rioldberg i Læborg i Ribe Stift, fød 1777, blev Student 1799 — Haud illaudabilis.
3. Udholdt ei Examen.

den 12 Jan.

4. Frederich Georg Weinschend. En Søn af Livtiener Weinschend, fød 1782, blev Stud. 1791 — *Haud illaudabilis*.
5. Jens Peter Theil. En Søn af Birkedommer Theil paa Thorstedlund i Viborg Stift, fød 1786, blev Stud. 1803 — *Laudabilis*.

den 13 Jan.

6. Rasmus Laurup. En Søn af afg. Sognepræst Laurup i Tyrstrup i Haderslev Amt, fød 1782, blev Stud. i Kiel 1800, og immatriculeret ved Kiøbenhavns Universitet 1804 — *Haud illaudabil*.
7. Frederich Holmsted Paludan. En Søn af Pastor Meldal i Oddernæs, fød 1782, blev Stud. 1798 — *Laudabilis*.
8. Frank Wilhelm Trojel. En Søn af Raadmand og Herredsfoged Trojel i Odense, fød 1782, blev Student 1801 — *Haud illaudabilis*.

d. 15 Jan.

9. Andreas Havn. Fød i Mønsted i Viborg Stift — *Haud illaudabilis*.
10. Johan Andreas Biltzing. En Søn af afg. Kjøbmand Biltzing i Christiania, fød 1780, blev Stud. 1797 — *Haud illaudabilis*.

2. Juridisk Embeds-Examen i Januar 1807.

A. Theoretisk Prøve.

a) Latin sk.

Den 16 Jan.

1. Grev Sigismund Ludvig af Schulin. En Søn af Grev Fred. Ludvig Schulin, fød 1777, blev Stud. 1795 — Laudabilis.
2. Frederich Christian Diechmann. En Søn af Justitsraad Diechmann i Eolding, fød 1785, blev Stud. 1804 — Laudabilis.

d. 17 Jan.

3. Christian Ludvig Thorlacius. En Søn af Justitsraad Thorlacius i Kjøbenhavn, fød 1785, blev Stud. 1802 — Laudabilis.
4. Isaac Willoch. En Søn af afg. Kapellan Willoch ved Arendal — Laudabilis.

b). Dansk.

Den 21 Jan.

1. Henrich Lorenz Fisker (Copist i Admiralit.) — En Søn af Commandeurcapitain Fisker i Kjøbenhavn, fød 1783 — Beqvem.
2. Ole Jacob Ewald Porth. En Søn af afg. Controleur Porth i Christianstædpaa St. Croix, fød 1783 — Beqvem.

3. Hans Georg Adolph Rehling En Søn af
afg. Provst Rehling i Frederiksborg, fød
1784 — Ei ubequem.
4. Christopher Moe Stenersen. En Søn af
Gaardbruger Stenersen paa Moe i Chri-
stians Amt, fød 1787 — Bequem.

d. 23 Jan.

5. Mouritz Fischer. En Søn af Generalkrigs-
commissair Fischer i Grenaae — Bequem.
6. Niels Christopher Hesselholt. En Søn af
afg. Gaardeier Hesselholt i Skjorping i Aal-
borg Amt — Bequem.
7. Johan Testmann. En Søn af Proprietair
Testmann i Stør og Værdalens Fogderie i
Trondhjems Amt, fød 1781 — Ei ubequem.
8. Andreas Wilhelm Stylsvig. En Søn af
afg. Forvalter Stylsvig paa Frederiksgave i
Fyen, fød 1785 — Ei ubequem.

d. 24 Jan.

9. Johan Henrich Morville. En Søn af Riis-
mand Morville i Fridericia, fød 1782 — Ei
ubequem.
10. Christopher Aschanius Wædeler. En Søn af
afg. Provst Wædeler til Ljusstrup og Hallager-
lille i Siælland, fød 1785 — Ei ubequem.

11. Knud Henrich Hegelund. En Søn af Foged Hegelund over Yttre og Indre Sogns Fogderie i Bergens Stift — Deqvem.

d. 26 Jan.

12. Povel Møht Ostenfeldt. En Søn af afg. Weier, Maaler og Organist Ostenfeldt i Esbjerg, fød 1784 — Ei ubeqvem.
13. Jens Peter Kragh. En Søn af Brænderviinsbrænder Kragh i Fridericia, fød 1786 — Ei ubeqvem.
14. Frank Frederich Jonathan Møller. En Søn af Kammeraad Møller, Inspecteur paa Grevskabet Christiansæde, fød 1788 — Ei ubeqvem.

B. Practisk Prøve.

a) Candidati juris.

1. Christian Hasselriis (exam. theor. 16 Jan. 1801 Haud illaud.) — Haud illaudab.
2. Hans Jacob Jørgensen (Exam. theor. 17 April 1805 Laud.) — Laudabilis.
3. Erich Nicolai Arbin (Exam. theor. 14 Jan. 1805, Laud.) — Laudabilis.
4. Specimen rejectum.
5. Joachim Kasch Kiersgaard (Exam. theor. 20 Octb. 1806 Laud.) — Haud illaudab.

6. Paul Abraham Thune (Exam. theor. 15 Octb. 1806 Laud.) — Laudabilis.
7. Isaac Willoch (Exam. theor. 17 Jan. 1801) Laudabilis.

b) Examinati juris.

1. Mathias Christian Bondorff (Exam. theor. 28 Jan. 1805 Beqvem) — Vel.
2. Ole Jacob Ewald Porth (Exam. theor. 21 Jan. 1807.) — Vel.
3. Christopher Moe Stenersen (Exam. theor. 21 Jan. 1807.) — Vel.
4. Niels Christopher Hesselholt (Exam. theor. 23 Jan. 1807.) — Vel.
5. Afvist.
6. Johan Henrik Morville (Exam. theor. 24 Jan. 1807.) — Temmelig vel.
7. Povel Molt Ostensfeldt (Exam. theor. 26 Jan. 1807.) — Vel.

3. Medicinsk Examen

i Maret 1806 a).

Den 14 August. Benjamin Heiberg. En Søn af S. J. Heiberg, Provst i Faxeherred, fød 1782; blev Stud. 1796 — Laudabilis.

a) Mærksagen, hvorfor denne nu først anmeldes, er, at Udgiveren ikke tidligere er bleven vidende derom.

4. Pharmaceutisk Examen
i Maret 1806 b).

Den 3 Mart. Hans J Jacobsen — Laudabilis.

— 9 dito, Johan Carl Pauli — Laudillaudabilis.

— 11 Septbr. Jul. Aug. Christ. von Bergen — Laudabilis.

— 18 dito, Afviist.

— 3 Octbr. H. A. M. Zetlig — Laudabil.

— 23 dito, Niels Arctan. Reinecke — Laudillaudabilis.

— 29 dito, Pet. Casp. Ferdin. Siemsen — Laudabilis.

— 10 Nov. Afviist.

1807.

— 5 Febr. Joh. Stom. Bull — Laudabil.

b) Udgiv. tilføier nærværende Efterretning om pharmaceutisk Examen, ihvorvel det kan synes tvivlsomt, hvorvidt denne efter sin nærværende Indretning kan henregnes under Universitets handlinger, da den ikke nævnes i Universitetsfundatsen, da den ingen Universitets-Examina forudsætter, og de fleste, som underkaste sig den, ikke ere academiske Borgere.

II. Academiske Høitideligheder.

Den 4 Febr. blev Hs. Majestæts Kongens Fødselsdag høitideligholdt af Universitetet. Indbydelsen til denne Høitid fæde ved et af Professor Thorlacius forfattet latinſt Program, som handlede om Retſærdighedsgudindens ($\Delta\iota\kappa\eta$) mytthiſte og Konſtforestillinger i den claſſiſke Oldtid.

Med Rette, ſiger Forfatt., gjør vort Fædreland, medens det taknemmelig hilſer den 28 og 29 Jan. dette Pindarſ Udraab *a)* til ſit: „Blide Konglighed, Retſærdſ Datter, Staternes Velgjørerinde, Du holder i Haand Fredens og Krigens Røglar; ſelv følger Du Billighedens moderate Grundſætninger, og indgyder Andre Tilbøielighed til at hylde dem.” Dette ſkønne pindarſke Sted, ſom vore Muſer have ſaa megen Anſag til dybt at indprænte ſig, giver nu Forf. Anledning til nærmere at udføre ſit egentlige Thema.

I den græſke Mythologie var Dike i de ældſte Tider nøie forbunden med Horaerne. Man gif i Foreſtillingen om hende ſom ſaa mange andre Gudomme ud fra phyſiſke Begreber. Hoſ Homer regnes hun endnu ikke udtrykkelig til Horaerne. Diſſes Forretning at aabne og lukke Himlens Dørre

a) Pythic. VIII. 1 — 10.

figter muligen til Aarstidernes Afveksling. Hos Hesiodus anføres allerede Dike navnlig som en af de tre Horaer, Datter af Jupiter og Themis. Themis betegner Naturens regelmæssige Orden. Ved Allegoriens Fortsættelse bleve hendes tre Døtre virksomme til de borgerlige Selskabers Orden, og Staternes specielle Bestyrelse efter Retsfærdighedens Grundsætninger blev Dikes Lod. Siden blev denne saa interessante Mythe stedse mere udfyldt, og gav Stof til en Mængde af de skønneste Fictioner, der af Digtene og Philosopher end mere udmaledes og sammenvævedes med deres fysiske, cosmiske, politiske og moralske Ideer, hvorpaa saa mange Sentenser hos Grækerne og Stobæus og nogle foregivne Hymner af Orpheus kunne tiene til Bevis. Det meest omfattende Begreb af Dike giver Pythagoræeren Polus, i det han udstrækker det til den hele fysiske, moralske og intellectuelle Verden: „Dike, siger han, kan med Røie kaldes alle Guldkommenheders Moder og Opfosterinde. Hendes Virkning yttres sig i alt det, hvori der er Organisation. I det store Verdensalt kaldes hun Forsyn og Samstemning og Gudernes Plan; i Staten faaer den Navn af: Fred og lykkelig Constitution; i Familierne udgjør hun Egtefællers Eenighed, Tyndets Hengivenhed til Huusbonden og dennes Velvillighed mod hiint; i Legeme og Sjæl viser hun sig under

Formen af Liv og Helbred og Styrke, af Visdom og al Slags Vidskab. Den, som styrer og vedligeholder baade det Hele og det Enkelte, den som tilveiebringer Samplan og Harmonie mellem Alt, hvi skulde hun ikke med Føie kunne erklæres for alle Tings Moder og Opfosterinde? "

At Dike ogsaa er bleven anvist Plads blandt Stjernerne, seer man af *Aratus*, der saaledes forklarer Anledningen dertil. I *Gulvalderen* havde denne Gudinde nemlig levet paa Jorden, fundet Behag i Omgang med Menneſkene, som endnu levede i Uſkyldighedsſtanden, og gjort dem mange Tjenester. I *Sølvalderen* havde hun mere og mere trukket sig tilbage til Bjerge og afſides Steder, dog saaledes, at hun jevnlig advarede de Dødelige om at vogte sig for Krig, Blodsudgydelse og ſlige Unaturligheder. Men da alle diſſe Advarſler vare forgiæves, og *Sølvalderen* fortrængtes af den endnu mere vanslægtede *Kobberalder*; da Menneſkene begyndte at smedde Waaben til hinandens Ødelæggelse og at ſpiſe Kiød, foer hun til Himmels, hvor hun blev til den Conſtellation, der kaldes *Jomfruen*.

I den græſke Konſt forekomme vel adſkillige Foreſtillinger af Dike, men hverken hyppige eller ſaa omfattende ſom de omtalte Myther og Eetninger. Den førſte ſikre Afbildning, man veed noget om, var paa det beſjendte *Cypſelus's* Eſtrin,

hvor hun søger at quæle og myrde Adikia; men man lærer dog ikke meget af Pausanias's Fortælling derom b). Noget fuldstændigere bliver Gudi- indens Udseende os bekendt af den Beskrivelse, Chrysippus i sit Værk *περί καλῆς καὶ ἡδονῆς* har gjort, og som Gellius c) har opbevaret. Hun havde, efter denne, en jomfruelig Figur og Taille, en stræng og frygtelig Mine, et skarpt Diefast, og en med et Anstrøg af ærefrygtbydende, skjønt ikke frastødende, Alvor blandet Værdighed i sit hele Væsen. Derved skulde de Egenskaber betegnes, der characterisere den rettskafne Dommer. Saaadant et Billede af Dike have ogsaa Forfatterne af de saakaldte orphiske Hymner havt for Dine; dog har hun i nogle af disse et blidere Udseende, som viser, at man der mere har tænkt sig hende som Skjønhedens Gudinde end Retfærdighedens Haandhæverinde.

Fra Grækerne gik Dike ogsaa over i romerske Kunstværker. Paa Latin kaldtes hun Justitia eller Æquitas, dog saaledes, at hun hos dette Folk mere var en moralsk eller symbolsk end en mythisk Person. Hun findes ofte paa Keiserens Mynter,

b) Eliac. Lib. V. c. XVIII. og dertil Hennes Oplysninger i hans Afhandling: ueber den Kassen des Engelsels. Gøtt. 1770. S. 37.

c) Noctes Atticæ XIV. 4.

og betegner da sædvanligen enten Fyrstens Retfærdighed eller Myntens uforfælskede Betskaffenhed. For det meste forestilles Justitia ubevæbnet; dog seer man hende undertiden med et Sværd i Haanden. Paa en Gemme forekommer hun siddende paa en Dynge af Vaaben, med en Vægtstaaal i den høire Haand, et Overflødighedshorn og en Oliegreen i den venstre. Med de samme Attributer finder man hende ogsaa paa Mynter, snart siddende, snart staaende, undertiden i Selskab med to andre quindelige Figurer, der da hver bære en Deel af Attributerne. —

Talen holdtes paa Universitetets øverste Auditorium af p. t. Rector Magnificus, Prof. Bang, som udfastede et Billede af den gode Fyrste. Ved Slutningen bleve Navnene paa de academiske Borgere, som af vedkommende Faculteter vare tilkjendte Præmier for indsendte Afhandlinger over forrige Aars Priisopgaver, bekendtgjorte, og de over Afhandlingerne selv affattede Censurer oplæste.

Over det i Theologien fremsatte Spørgsmaal:

„Om Oprindelsen til og Lovene for den allegoriske Skriftfortolkning hos de gamle Christne saavel de Orthodoxe som Kiættere og Gnostiker“

indkom ffkun eet Forsøg, skrevet paa Latin, med dette Motto: χαλεπον ανθρωπον οντα μη διαμαρτανειν εν πολλοις, τα μεν ολως αγνοησαντα, τα δε κακως κριναντα, τα δε αμελεστερον γραψαντα. Det theologiske Facultets Dom derover var følgende d):

Auctor magnam in volumine haud exiguo exarando adhibuerat diligentiam, sat multa interpretationis exempla in scriptis patrum passim obvia indefesso transcripserat calamo, atque in legibus interpretationis allegoricæ afferendis lucidum servaverat ordinem. Potuisset itaque palmam reportare, nisi, justa interpretationis allegoricæ notione neglecta, interpretationem typicam cum allegorica permiscuisset, atque nonnullos autores recentiores paullo pressius secutus, suum ipsius iudicium justo rarius interpoluisset. Hisce defectibus cum dictio latina accederet minus pura, autorem laudem meruisse, præmio autem

d) Allerede førend jeg saae Ansætt herom yttret i Dagen No. 29 d. A., havde jeg besluttet, herefter at indføre Censurerne over de indkomne Praisafhandlinger i disse Annaler. Men at indrykke saadanne for nogen foregaaende Tid, eller i Gærdeleshed fra den Tid af, da Hr. Prof. Wadens Universitets-Journal ophorte, forudsat at jeg kunde tilveiebringe dem, frygter jeg dog for, Pluraliteten af Læserne ikke vilde finde hensigtsmæssigt.

haud ornari posse censuimus. Scedula, nomen
 auctoris continens, ipso rogante, clausa manebit e).

Havniæ die 21mo Jan. 1807.

C. F. Horneman. Mønter. P. E. Müller.

K. Meyer.

- e) Det er ofte Tilfældet, at de Forfattere, som indlevere Priisbesvarelser, udbede sig, at, hvis dem ikke skulde kunne tilkiendes mere end Accessit, deres Sedler da maae blive uaabnede, hvilken Begiering da ogsaa stedse opfyldes. Udgiv. troer, at saadanne Onsker have deres Grund i en misforstaaet Ærefærdighed, der synes at nærme sig til Ærgjærrighed. Det er roesværdigt at tragte efter den første Hæder; men at foragte den anden kan ikke kaldes beskedent. Det er en Wildfarelse, som i det mindste Faculteternes Censurer ikke have foranlediget, hvis nogen troer, at der til et Accessit ikke fordres uden meget Lidet, og at søgaelig den Ære, at tilkiendes det, er mere negativ end positiv. De enkelte med Accessit hædrede Priisforsøg, som ere udgivne i Trykken, bestyrke ikke heller paa nogen Maade hiin Fjerdom; skundom vilde maaskee endog den samme Afhandling, som tilkiendes Accessit, være bleven kronet med Præmien, hvis ikke en endnu bedre eller paa Latin skreven havde concurreret. I Göttingen er det for et ungt Menneske en fortrinlig Anbefaling, endog kun at have faaet et Accessit, og ved Besvarelsen af videnskabelige Selskabers Priisopgaver seer man ofte de lærdeste og berømteste Mænd at tilkiendes et Accessit, som de saalidet have troet at burde frabede sig, at de meget mere ansee det hæderligt, iblandt Udmærkede at tage endog kun den anden Plads.

Over den juridiske Opgave:

„om den Skyldiges egen Bekjendelse er i criminelle Sager at ansee for saa nødvendig, at den Anklagede, i Mangel deraf, ikke kan betragtes som overbeviist eller bør dømmes til den sædvanlige Straf? og hvad vore Love deraf om bestemme“

indkom tre Afhandlinger. Det juridiske Facultets Dom derover var saaledes affattet:

Ordo Iurisconsultorum sibi gratulatur tres commentationes diligenter elucubratas in quaestionem anno pristino propositam accepisse, dies jurisprudentiae studio lætiores ex frequentiori isto Themidis cultorum concursu præsagens. Commentatio, quæ insignita verbis Horatianis: Virtus est medium vitiorum et utrinque reductum, licet duabus reliquis cedat, suis tamen iaudibus non est fraudanda, cum ingenium prodat haud mediocre, diligentiamque in argumentis conquirendis non vulgarem, sed id potissimum desideravimus, quod in loco a materia alieno, nimirum fundamento juris puniendi, exponendo longus fuerit, illamque quaestionis partem, quæ jus patrium spectat, non eo, quo par esset, studio tractaverit. Altera commentatio, quæ in fronte habet "Peccata suos teneant autores, nec ulterius progrediatur metus, quam reperiatur delictum", accu-

ratius quidem argumentum disceptat, et exquisitiore doctrina ornatur, sed non omnino ab illo vitio, quod nuper culpavimus, scilicet orationem subinde ad materias non intime cum quæstione connexas aberrare, immunis est. Cum illa quoque sola latino idiomate conscripta sit, præmium reportasset autor, nisi æmulum habuisset, qui feliciter quæstionem resolveret; nihilominus ipsum ad præmium quam proxime accessisse censemus. Commentatio denique, cui tessera: "Bonis nocet, quisquis pepercerit malis", ab omni parte justæ expectationi satisfecisse videtur, argumenta, quæ hinc inde proferuntur, trutinando et quænam iis veri species insit, optime exponendo, justumque ordinem in tota investigatione servando; ob quas virtutes præmium autori decernimus.

Schlegel. F. T. Hurligfatl. C. Brorson.
M. H. Borneman.

Ved Seddelens Aabning befandtes Forfatteren at være
Candid. juris Laur. Lange a).

Om den i Lægevidenskaben fremsatte Op-
gave:

„hvorvidt der af de Jagttagelser over Vand-
stræffens Helbredelse, som hidtil have, kan

a) Privat dimitteret fra Kiøbenhavn 1801.

abledes noget Sikker i Henseende til sammes
 Cuur? "

indkom een Afhandling med Motto: *Lite m dirimet observatio pluries repetita eaque casta.* Det medicinske Facultets Dom var følgende:

Auctor post brevem præfationem primum Hydrophobiæ onomatologiam ejusdemque definitionem, ætiologiam, symptomatologiam et divisionem docte exponit, dein præcipuas, quæ de felici hujus morbi tractatione exstant, observationes diligenter colligit; easdemque demum haud sine judicio caute examinat.

E tota commentatione et ingenii acumen et eruditio laudabilis adparet, quare Facultas medica unanimo consensu auctorem dignum judicat, qui præmio condecoretur.

Hafniæ die 13 Jan. 1807.

J. L. Bang. Saxtorph. Mynster.
 Herholdt. Skjelderup, p. t. Not.

Ved Seddelens Afkning befandtes Forfatteren at være
 Candid. Chirurgiæ J. E. Jacobsen.

Det i Philosophien opgivne Spørgsmaal:

„hvilken Evne Sproget har ikke alene til at betegne Gienstandene, men ogsaa til at gjøre dem fattelige og bibringe rigtige Forestillinger om dem "

havde een Studerende forsøgt paa at besvare.

Censorernes Dom over hans Arbeide, som havde til Paaskrift disse Horats's Ord: Sic verba, quibus voces sensusque notarent, nominaque invenere, var saaledes affattet:

Opinio nobis fuerat, qui hoc argumentum tractandum suscepissent, facile intellecturos, hanc quæstionem ad omnem utilitatem spectare, quam sermo ad culturam ingenii, rerum cognitionem et artes sive inveniendas sive perficiendas hominibus attulisset; vel, si singula explicare nimis operosum videretur, tamen nihil prorsus omitti debere, quod paulo majoris esset in ea re momenti. Is autem, qui solus stadium hocce certandi causa ingressus est, forsan veritus, ne, si totam rem sic excuteret, pro modico libello non exiguæ molis volumen ei conscribendum esset, maximam quæstionis partem exemit, eamque tantum delegit, quæ ad notiones rerum perspicuas et accuratas pertinet. In hac ipsa deinde sic versatus est, ut philosophicis potius rationibus quam lingvarum et nominum comparisone instituta doceret, quantum unum alteri præstet, quantaque adeo in universum vi prædita sint ad illud efficiendum. quod propositum erat. Nihilo tamen minus et aliorum auctorum copiis in eo, quod explicare voluit, sic usus est, ut egregiam judicandi facultatem sæpe probaverit, et observationes non contemnendas ipse nonnum-

quam adjecit. Qvare cum et difficile fuerit rem universam uno specimine comprehendere, et hos studiosorum conatus ad severam nimis lancem exigere ratio instituti haudquaquam pati videatur, hujus commentationis auctorem, rem profecto arduam et a ceteris intentatam non infelicioiter aggressum, præmio proposito dignum, eoque modo ad intendendam adhuc magis diligentiam majoraque deinceps audenda excitandum censuimus.

Hafniæ d. 19 Jan. 1807.

Tre schow.

P. E. Müller.

Ved Seddelens Aabning befandtes Forfatteren at være Studios. juris Frid. Christ. Sibbern, Alumn. Colleg. Walchend. b)

I Mathematiken var ingen Besvarelse indkommen.

Over den historiske Opgave:

„ved hvilke Midler Hansestæderne i 14 — 16 Aarhundreder droge næsten al den nordiske Handel til sig, og hvilke skadelige Følger dette havde for Danmark og Norge.“

var indsendt en Afhandling, med Motto: in mag-

b) Dimitteret fra Herlufsholms Skole 1802. Vandt i Aaret 1805 Præmien for den da udsatte philosophiske Priisopgave.

nis voluisse sat est. Vedkommende Censorer have om samme udtrykt sig saaledes:

Hanc dissertationem cum non minus commendent idonea monumentorum, quæ ad rem faciunt, impressorum notitia eorundemque diligens usus, quam in materia disponenda ordo et accuratio, quæ spem non levem faciunt, fore, ut, si bene coeptis accesserit cum scribendi exercitatione subactius intento studio iudicium, aliquando majora queant præstari, scriptioni, quam nostro submitit iudicio, præmium decernere nulli dubitamus.

Havniæ die 21 Jan. 1807.

Abt. Kall. Kierulf. Engelstoft.

Ved den forseglede Billets Aabning saaes Forfatteren at være Studios. juris Christ. Weisvoigt Nielsen c).

Om Besvarelse paa det i Philologien udsatte Priissspørgsmaal:

„at udbille Begrebet af municipium og sammes Rettigheder hos Romerne“

var indkommen eet Forsøg med det Motto af Hesiodus:

c) Dmitteret fra det Schouboeske Institut 1804.

εἰ γὰρ κεν καὶ σμικρὸν ἐπὶ σμικρῷ καταθεῖο,
καὶ θαυμά τ' ἔρδοις, τάχα κεν μέγα καὶ το γένοιτο.

Den derover af vedkommende Censorer afgivne
Bedømmelse lød saaledes:

Prodit hæc commentatio singularem literarum veterum peritiam et præsidiorum, ad Antiquitates Romanas solide cognoscendas pertinentium, usum prudentem pariter ac sedulum; rem etiam, de qua agitur, bene et passim copiose illustrat; ut, si expositionis claritas atque concinnitas tractationis diligentiae respondisset, nil valde desiderandum illa reliquisset. Dictio latina non pura est, nec tersa, et nævis, calamo properanti debitis, identidem contaminata. Sed cum totus scriptionis tenor talis sit, ut pateat, autorem in latino idiomate nec facilitate nec dexteritate esse destitutum, ob graviores illas eruditionis et diligentiae laudes, quibus hoc opusculum vehementer commendatur, præmium illi adjudicare haud dubitamus.

Hafniæ d. 16 Jan. 1807.

B. Thorlacius.

G. Sverdrup.

Ved at aabne den medfølgende forseglede Billet erfarede,
at Forfatteren var Sam. Sørenf. Meisling d),
Alumn. Sem. Pædag.

d) Dimitteret som Privatist fra Kiøbenhavn 1803.

Over den æsthetiske Priisopgave var ingen Udarbeidelse indløben.

De for i Aar udsatte, i forbemeldte Indbydelsesprogram bekiendtgjordte, academiske Priisopgaver ere følgende:

1. I Theologien.

Ostendatur, quænam vel in ipsis sacris litteris vel in monumentis ævi apostolici vestigia philosophiæ cujusdam orientalis reperiantur.

At vise, hvilke Spor der, enten i de hellige Bøger selv, eller i den apostoliske Tidssalders Skrifter, findes til nogen orientalsk Philosophie.

2. I Jurisprudentien.

Quomodo contumacia rei in causis cum civilibus tum criminalibus secundum leges exteras celebriores atque patrias interpretanda est? quidque statuendum videtur, ut justitiæ distributiivæ ab omni parte satisfiat.

Hvorledes er, saavel efter de berømteste udenlandske, som efter Fædrelandets Love, den Indstævntes Udeblivelse fra Retten at ansee, saavel i civile som criminelle Sager? og hvad Regel synes at burde antages, for at den uddelende Retfærdighed i alle Henseender kan fyldestgøres?

3. I Medicinen.

Num bilis et hepatica et cystica ex sanguine rubro arteriæ hepaticæ (ut nostro ævo quidam crediderunt), an ex utroque horum liquidorum flumine secernuntur?

Uffondres saavel Levergalden som Galdeblæres Galden af det røde Blod i Lever Pulsåren (hvilket nogle af Nutidens Physiologer ville) eller af Portaarens sorte Blod, eller ere begge disse Blodsorter at betragte som Kilden for denne Uffondring?

4. I Philosophien.

Exemplis et lingvarum nominumque diversorum comparatione instituta doceatur, cum qua ratione ex iis sæpe errores extiterint gravissimi, tum quare nonnullæ gentes de multis rebus et rectius senserint quam aliæ, et plura noverint. Deinde regulæ tradantur, hinc derivandæ, ex quibus sermonis ipsarumque lingvarum virtutes æstimari possint.

At oplyse ved Exempler og Sammenligning af Sprog og forskjællige Navne, saavel hvorledes der af dem ofte have reist sig store Wildfarelser, som hvorfor nogle Folk om adskillige Ting baade have havt rigtigere Begreber og fuldstændigere Kundskab end andre. Dernæst at udlede og fremsætte de

Regler, hvorefter Sprogets og de forskjellige Tunga-
gemaals Fuldkommenheder kunne bedømmes.

5. I Mathematiken.

Exponere theoriam percussione fluidorum in
datum planum tam verticale quam inclinatum;
eamque cum recentioribus experimentis com-
parare.

At fremsætte Theorien om de flydende Leges-
gemaals Slag imod en given Flade, saavel vertical
som skraa, og sammenligne den med de nyeste
Experimenter.

6. I Historien.

Per partes eundo ostendatur, Polybio inprimis
auctore, quibus opibus præsidiisque et externis
et internis post deletam Carthaginem niteretur
imperium Romanum.

I det Enkelte at vise, især ved Polybii Beiled-
ning, paa hvilke indvortes og udvortes Hjælpesil-
der det romerske Riges Styrke efter Carthago's
Odelæggelse var grundet.

7. I Philologien.

Tetralogiæ græcæ indoles omnisque ratio ex
ipsis, quæ habentur, græcis dramatibus drama-
tumque fragmentis, qua fieri poterit, accurate
exponatur.

Med muligste Nøiagtighed af selve de græske Theaterstykker, eller Fragmenter af samme, som høves, at udvikle den græske Tetralogies Natur og hele Bestaaffenhed.

8. I Æsthetiken.

At udvikle og med passende Exempler at oplyse, hvori den oratoriske Numerus bestaaer, og efter hvilke Regler den i Modersmaalet bør bestemmes.

III. Academiſſe Stipendier.

Nummer paa Communitetet og Regentſen
ved Begyndelſen af Aaret 1807.

Nummernes Navne.	Op tagelſesdatum.	Skolen hvorfra de ere demitterede.	Det valgte Studium.
1. Halborg, C. A.	Com. 30 Aug. 1804 Reg. Febr. 1806	Chriſtian. Skole	Teologie
2. Anſer, P. R.	Com. 22 Decbr. 1803	Odenſe Skole	Teologie
3. Arensbaf, H. H.	Com. 21 Oct. 1804. Reg. Sept. 1805	Odenſe Skole	Teologie
4. Aſtrup, A.	Reg. Decbr. 1804	Horsens Skole	Teologie
5. Balslev, R.	Com. 12 Jun. 1806	Nyftadning Skole	Teologie
6. Bang, P. E.	Reg. Sept. 1803	Privatift	Teologie
7. Bang, R. H.	Com. 12 Jun. 1806	Nalborg Skole	Teologie
8. Barfoed, H. P.	Com. 27 Febr. 1806	Nafſkov Skole	Teologie
9. Bendz, R. E.	Reg. Marts 1804	Odenſe Skole	Teologie
10. Benzon, H. E.	Com. 12 Jun. 1806	Vordingb. Skole	Teologie
11. Berg, P.	Com. 2 Feb. 1804. Reg. Nov. 1806	Helsingørs Sk.	Teologie
12. Riſſerup, R. E.	Reg. Decbr. 1804	Slagelſe Skole	Teologie
13. Blicher, E.	Com. 3 Aug. 1806	Manders Skole	Teologie
14. Blicher, P.	Com. 6 Nov. 1806	Slagelſe Skole	Teologie

Aftumnerens Navne.	Optagelsesdatum.	Eftolen hvorfra de ere dimitterede.	Det valgte Studium.
15. Blicher, C. C.	Com. 24 Febr. 1805	Nanders Skole	Geologie
16. Bloch, N.	Com. 12 Jun. 1806. Reg. Sep. 1806	Biborg Skole	Geologie
17. Blædel, M. E.	Com. 16 Sep. 1802. Reg. Jul. 1804	Privatist	Geologie
18. Borch, P.	Com. 10 Novbr. 1803	Borgerdyds C.	Jura
19. Borgen, P.	Com. 26 April 1804. Reg. Aug. 1805	Biborg Skole	Geologie
20. Brausen, M.	Com. 25 Septb. 1806	Eolding Skole	Geologie
21. Brandt, E. C.	Com. 2 Decr. 1804. Reg. April 1805	Nyftibing Skole	Geologie
22. Brohm, C. C.	Com. 29 Jul. 1804. Reg. Mai 1805	Odense Skole	Geologie
23. Brygman, C. C.	Com. 26 Mai 1803. Reg. Decr. 1802	Kiæbenh. Skole	Geologie
24. Budde, C. P.	Com. 21 Jul. 1805. Reg. Febr. 1806	Herslufholms C.	Geologie
25. Bøgild, P.	Com. 30 Sept. 1804	Marhuus Skole	Geologie
26. Bødtker, F. J.	Com. 22 Mai 1806. Reg. Jun. 1806	Tronh. Skole	Geologie
27. Bøttcher, J. J.	Com. 22 Nov. 1804. Reg. Oct. 1805	Biborg Skole	Geologie
28. Bøttjer, J. M.	Com. 22 Sep. 1805. Reg. Jun. 1806	Nyftib. Skole	Geologie
29. Capito, C. J. C.	Com. 1 Jan. 1804	Privatist	Jura
30. Carstensen, J. A. H.	Com. 12. Jan. 1804	Slibe Skole	Excollogi
31. Dahl, F. P. J.	Com. 22 Jun. 1806	Frederiksb. Skole	Geologie
32. Dampé, J. J.	Com. 16 Nov. 1806	Kiæbenh. Skole	Geologie
33. Deinbol, P. M.	Com. 30 Sept. 1804	Kiæbenh. Skole	Geologie

Alumnernes Navne.	Optagelsesdatum.	Skolen hvorfra de ere dimitterede.	Det valgte Studium.
34. Dorph, N. N.	Com. 26 Decbr. 1806	Nordingborg Sk.	Heol. og Ph.
35. Doderlein, E.	Com. 12 Jun. 1806	Christiania Sk.	Medicin
36. Edsberg, J. H.	Com. 1 Jan. 1804. Neg. Martz 1805	Odense Skole	Heologie
37. Eich, H. J.	Com. 25 Sept. 1806	Odense Skole	Heologie
38. Friedenreich, D.	Com. 25 Sept. 1806	Nyborg Skole	Heologie
39. Frikner, D. E.	Com. 24 Novbr. 1805	Bergens Skole	Heologie
40. Fjell, M. J.	Com. 28 Nov. 1802. Neg. Nov. 1803	Tronhiems Sk.	Heologie
41. Gad, P.	Com. 19 Mai 1805	Chaub. Instit.	Heologie
42. Green, E.	Com. 14 Sept. 1806	Nalborg Skole	Heologie
43. Groth, R. G.	Com. 26 Dec. 1805. Neg. Mai 1806	Norsens Skole	Heologie
44. Gruner, J. N.	Com. 22 Dec. 1805. Neg. Feb. 1806	Olagelse Skole	Heologie
45. Gude, R. H.	Com. 15 Aug. 1802	Borgerdyds Skole	Heologie
46. Hamner, H. G. N.	Com. 26 Octbr. 1806	Herlufholms Sk.	Heologie
47. Hansen, E. F.	Com. 29 Jul. 1804. Neg. April 1805	Helsingørs Sk.	Gura
48. Hansen, H.	Com. 26 April 1804	Riibenh. Skole	Heologie
49. Hansen, J. E.	Com. 27 Nov. 1806. Neg. Jul. 1804	Riibenh. Skole	Heologie
50. Hasle, E. N.	Com. 15 Mai 1803	Marhuus Skole	Heologie
51. Hasselager, A.	Com. 15 April 1804	Manders Skole	Heologie
52. Havn, A.	Com. 5 Dec. 1805. Neg. Jun. 1806	Viborg Skole	Heologie

Alumnernes Navne.	Optagelsesdato.	Skolen hvorfra de er indtrædte.	Det valgte Studium.
53. Helgesen, A.	Com. 11 Nov. 1804. Reg. Nov. 1804	Reisevig Skole	Geologie
54. Helgen, J. A.	Com. 2 Dec. 1804. Reg. Dec. 1804	Tronhiems Sk.	Geologie
55. Hempel, J. B.	Com. 16 Febr. 1806	Odense Skole	Geologie
56. Hersleb, G. B.	Com. 13 Febr. 1805	Tronhiems Skole	Geologie
57. Holf, A. R.	Com. 22 Sep. 1805. Reg. Nov. 1806	Tronhiems Skole	Geologie
58. Holm, E. R.	Com. 27 April 1805. Reg. Sep. 1806	Privatist	Geologie
59. Holf, P. R. R.	Com. 14 Febr. 1805. Reg. Febr. 1806	Randers Skole	Geologie
60. Jacobsen, J.	Com. 24 Jun. 1802. Reg. Sep. 1804	Roeskilde Skole	Geologie
61. Jensen, J. E.	Com. 12 Jun. 1806. Reg. Nov. 1806	Nyborg Skole	Geologie
62. Jerndorf, P. E.	Com. 30 Marti 1806	Privatist	Geologie
63. Johnsen, G.	Com. 30 Mai 1805. Reg. Jul. 1805	Reisevig Skole	Gura
64. Johnsen, J. E.	Com. 3 Nov. 1805. Reg. Nov. 1805	Reisevig Skole	Historie
65. Jordan, J. E.	Com. 12 Jun. 1806. Reg. Nov. 1806	Marhuus Skole	Geologie
66. Jungersen, A. G.	Com. 7 April 1805. Reg. Oct. 1806	Randers Skole	Geologie
67. Kabel, J.	Com. 30 Sep. 1804. Reg. Mart 1806	Marhuus Skole	Geologie
68. Kattrup, P. J.	Com. 26 Sep. 1802. Reg. Febr. 1804	Horsens Skole	Geologie
69. Kielder, E.	Com. 3 Jul. 1806. Reg. Oct. 1806	Halberg Skole	Geologie
70. Kierschow, P. H.	Com. 26 Dec. 1805. Reg. Dec. 1805	Tronhiems Sk.	Geologie
71. Kierulf, H.	Com. 13 Mai 1803.	Kiøbenh. Skole	Gura

Alumnernes Navne.	Optagelsesdatum.	Skolen hvorfra de ere dimitterede.	Det valgte Studium.
72. Kindgreen, C. G.	Com. 21 Jul. 1805	Borgerdydsskolen	Theologie
73. Klestrup, J.	Com. 21 Jul. 1805	Borgerdydsskolen	Theologie
74. Kresb, P. A. G.	Com. 28 Apr. 1805. Neg. Mart. 1806	Perlussh. Skole	Jura
75. Krøyer, E. F.	Com. 28 Mai 1805. Neg. Febr. 1806	Køeskilde Skole	Theologie
76. Knudsen, E.	Com. 16 Nov. 1806	Kiøbenhavns Sk.	Theologie
77. Lampe, R.	Com. 23 Dec. 1804. Neg. Sep. 1806	Mergens Skole	Theologie
78. Lohman, H.	Com. 26 Oct. 1806.	Ålborg Skole	Theologie
79. Lorbauer, G. F.	Com. 5 Dec. 1805. Neg. Mart. 1806	Christiania Sk.	Theologie
80. Lorenzen, P. M.	Com. 7 Apr. 1805. Neg. Mart. 1806	Christiania Sk.	Theologie
81. Lund, E. G.	Com. 24 Jan. 1805. Neg. Nov. 1806	Slagelse Skole	Theologie
82. Mathiasen, M.	Com. 3 Jan. 1805. Neg. Decr. 1805	Køeskilde Skole	Theologie
83. Meyer, D.	Com. 10 Nov. 1803. Neg. Sep. 1805	Kiøbenhavns Sk.	Theologie
84. Milling, J. G.	Com. 11 Mai 1806.	Manders Skole	Theologie
85. Mølbeck, G. F.	Com. 27 Febr. 1806. Neg. Nov. 1806	Slagelse Skole	Theologie
86. Monrad, P.	Com. 8 Jul. 1804. Neg. Jun. 1806	Christianf. Skole	Theologie
87. Møller, J. G.	Com. 26 Octbr. 1806	Borgerdydsskolen	Medicin
88. Møller, S.	Com. 5 Sept. 1802	Privatist	Theologie
89. Møller, M. H.	Neg. Aug. 1802	Borgerdydsskolen	Theologie
90. Mørk, P. E.	Com. 27 Nov. 1806	Ålborg Skole	Theologie

Afsommerens Navne.	Optagelsesdato.	Efternavn der er dimitterede.	Det valgte Studium.
91. Morup, H. H.	Com. 9 Mart. 1806. Neg. Sep. 1806	Manders Skole	Teologie
92. Nees, A.	Com. 3 Jul. 1806. Neg. Decr. 1806	Odense Skole	Teologie
93. Nielsen, J.	Com. 26 Decr. 1805. Neg. Decr. 1806	Næstilde Skole	Teologie
94. Nielsen, M.	Com. 9 Jan. 1803. Neg. Sept. 1803	Eolding Skole	Teologie
95. Nielsen, E.	Com. 22 Decr. 1803. Neg. Jan. 1804	Tronhiems Skole	Teologie
96. Nyholm, J. E.	Com. 30 Sept. 1804. Neg. Mai 1805	Næstilde Skole	Medicin
97. Næblerød, M. E.	Com. 14 Sept. 1806	Næstilde Skole	Teologie
98. Obdrup, J.	Com. 24 Febr. 1805.	Borgerdydsskole.	Teologie
99. Olsen, E.	Com. 30 Sept. 1804	Elding Skole	Teologie
100. Olsen, M.	Com. 27 Novbr. 1806	Selstingsøers Sk.	Teologie
101. Paludan, H. H.	Com. 26 Decr. 1806	Frederichs. Sk.	Teologie
102. Paludan, J.	Com. 7 Jun. 1804. Neg. Octb. 1805	Hørush. Skole	Jura
103. Paludan, Janus	Com. 18 Mai 1805	Bording. Skole	Teologie
104. Pehrson, H. A.	Com. 21 Mart. 1802. Neg. Sep. 1803	Borgerdydsskole.	Jura
105. Pingel, E. M.	Com. 25 Jun. 1806	Odense Skole	Teologie
106. Platou, D. M.	Com. 29 Sept. 1803. Neg. Apr. 1804	Bording. Skole	Teologie
107. Pleßner, D.	Com. 25 Sept. 1806	Marhuus Skole	Teologie
108. Pleßner, U. A.	Com. 29 Sept. 1803	Horsens Skole	Teologie
109. Prah, E. E.	Com 26 Decr. 1805. Neg. Jan. 1806	Frederichs. Sk.	Medicin

Alumnus'nes Naam.	Optagelsesdatum.		Skolen hvorfra de ere dimitterede.	Det valgte Studium.
110. Ranzov, J. J.	Com. 20 April 1806.	Neg. Nov. 1806	Vordingb. Skole	Theologie
111. Rasmussen, J. E.	Com. 15 Mart. 1804.	Neg Nov. 1804	Vordingb. Skole	Theologie
112. Ravn, D. E.	Com. 24 Aug. 1806		Narhuns Skole	Theologie
113. Rehfeldt, H.	Com. 15 Mart. 1804		Herslusb. Skole	Theologie
114. Røhr, D. P.	Com. 26 April 1804.	Neg. Apr. 1804	Vordingborg Sk.	Theologie
115. Rørdam, M. B.	Com. 18 Decbr. 1806		Beraens Skole	Theologie
116. Salicath, G. G.	Com. 26 Dec. 1805.	Neg. Jan. 1806	Frederiks. Sk.	Theologie
117. Sandholdt, E.	Com. 1 Aug. 1805.	Neg. Nov. 1806	Rissens. Skole	Theologie
118. Scheving, H. H.	Com. 27 Mai 1804.	Neg. Jun. 1804	Holm Skole	Philolog.
119. Schinnerup, P.	Com. 24 Jan. 1805		Privatist	Theologie
120. Schiødt, G.	Com. 4 Jul. 1802.	Neg. Octb. 1803	Vordingb. Skole	Theologie
121. Schmidt, G. M.	Com. 14 Apr. 1803.	Neg. Mai 1804	Nanders Skole	Theologie
122. Schmidt, H. W. D.	Com. 19 Aug. 1804.	Neg. Mai 1806	Christiania Skole	Theologie
123. Schulk, G.	Com. 24 Aug. 1806		Privatist	Theologie
124. Seebøth, E. J.	Com. 26 Octbr. 1806		Frederiks. Sk.	Gura
125. Sibbern, F. E.	Com. 26 Decbr. 1805		Herslusb. Skole	Gura
126. Slotsheim, J.	Com. 30 Aug. 1804		Rissens. Skole	Theologie
127. Steen, M. E.	Com. 16 Febr. 1806		Beraens Skole	Theologie
128. Stofstedt, J. E.	Com. 13 Octb. 1805.	Neg. Oct. 1806	Christians. Skole	Gura

Alumnernes Navne.	Dptagesdatum.	Skolen hvorfra de ere dimitterede.	Det valgte Studium.
129. Stofholm, F.	Com. 19 Mai. 1805. Neg. Sep. 1806	Horsens Skole	Geologie
130. Struf, J.	Com. 24 Aug. 1806	Nassovs Skole	Gura
131. Sundbye, G.	Com. 5 Septb. 1802	Privatist	Geologie
132. Sørensen, J.	Com. 12 Febr. 1804. Neg. Mai 1805	Slagelse Skole	Geologie
133. Sørensen, G.	Com. 3 Octbr. 1805. Neg. Mai 1806	Nyborg Skole	Geologie
134. Saarvig, A. B. M.	Com. 22 Decb. 1803. Neg. Mart. 1804	Fronhjem's Sk.	Geologie
135. Saraldsen, E.	Com. 5 Octbr. 1806	Christians. Skole	Geologie
136. Seilman, J. G.	Com. 18 April 1805	Borgernd's Skole	Geologie
137. Serpager, G. A.	Com. 3 Febr. 1805. Neg. Decb. 1805	Odense Skole	Geologie
138. Schanning, G.	Com. 30 Octbr. 1803	Bordingb. Skole	Geologie
139. Schorarensen, B.	Com. 5 Mai 1803. Neg. Mai 1803	Privatist	Gura
140. Schorarensen, B.	Com. 5 Mai 1804. Neg. Jun. 1804	Privatist	Gura
141. Schorstenen, B.	Com. 11 Nov. 1804. Neg. Nov. 1804	Reisevig Skole	Geologie
142. Schorup, J.	Com. 20 Mart. 1806. Neg. Sep. 1806	Standers Skole	Geologie
143. Schorup, P. A.	Com. 8 Jul. 1804. Neg. Mai 1805	Standers Skole	Geologie
144. Sarise, P. G.	Com. 30 Sept. 1804. Neg. Mai 1805	Bordingb. Skole	Geologie
145. Sietché, A. J.	Com. 20 Nov. 1803. Neg. Jun. 1806	Riisbøh. Skole	Geologie
146. Strøjel, R. M.	Com. 24 Febr. 1805. Neg. Mart. 1806	Odense Skole	Geologie
148. Strøjel, D. G.	Com. 26 Decb. 1806	Bordingb. Skole	Geologie

*

Nummeren Navne.	Optagelsesdatum.	Skolen hvorfra de ere dimitterede.	Det valgte Studium.
148. Ussing, E.	Com. 21 Octbr. 1804	Nibe Skole.	Gura
149. Weber, P. F.	Com. 20 Marts 1806	Echouboes Inst.	Theologie
150. Wiborg, E.	Com. 12 Febr. 1804	Privatist	Medicin
151. Wiedebeck, H. E.	Com. 24 Febr. 1804. Reg. Decb. 1804	Wiborg Skole	Theologie
152. Wisbech, E. H.	Com. 27 Febr. 1805. Reg. Nov. 1806	Golding Skole	Theologie
152. Witttrup, P. E.	Com. 3 Oct. 1805. Reg. Febr. 1806	Randers Skole	Theologie
154. Wagt, J.	Com. 2 Febr. 1804 Reg. Mai 1805	Rongsborg Sk.	Theologie
155. Wolfersen, E. R.	Com. 29 Jul. 1804	Helsingaers Sk.	Theologie

Man seer heraf, at af de 155 nærværende Alumnier studere 133 Theologie, 15 Lovfyndig-
hed, 4 Medicin og 2 Philologie.

IV. R e g u l a t i v

for 12 Stipendiariër, der skulde nyde kongl. Undersøttelse til at dyrke de chirurgisk-medicinske Videnskaber, for at ansættes i Landmilitair-Statens Tjeneste a).

A). Om deres Antagelse.

I.

Subiecterne maae være indfødte, ikke yngre end 18 Aar, og friske og sunde, samt uden saadanne Legemsfeil, som kunne være dem til Hinder i at udøve Lægekunsten, eller gjøre dem uskikkede til at udholde Fatiguer.

2.

De, som allerede i nogen Tid have studeret de chirurgisk-medicinske Videnskaber, tages i fortrinlig Betragtning ved Antagelsen til at nyde dette Stipendium.

3.

Studenter uden chirurgisk-medicinske Kundskaber komme dernæst i Betragtning til at antages.

a) Dette Regulativ er under 8 August 1806 af Hs. Majestæt allernaadigst approberet, og af det kongl. Generalitets- og Commissariats-Collegium under 12 f. M. bekjendtgjort.

4.

Endelig kan enhver anden, som maatte have gjort nogen Fremgang i Skolevidensskaberne, vente at vorde antaget, naar ubesatte Pladse maatte være tilovers.

5.

Enhver af dem nyder Stipendiet, som bestemmes til 100 Rd. aarligen, i 3 Aar fra Antagelsen, som af det kongl. chirurgiske Academies Decanus udbetales ham hver Maaned med 8 Rdlr. 32 ð. uden Afkortning.

6.

De blive forbundne til at tiene enten som Under- og Bataillons-Chirurg, eller som Eskadrons- og Compagnie-Chirurg, ved Landmilitaire Staten, naar og ved hvilket som helst Regiment det maatte behøves, i lige saa lang Tid, som de have nydt dette Stipendium til deres Studeringers Fremme; og den, som i Tiden maatte vægre sig ved at antage en saadan Ansættelse, skal være pligtig til at tilbagebetale, hvad han af dette Stipendium har oppebaaret, og saafremt han ei dertil er i Stand, haver han tabt al Haab om nogensinde at erholde Befordring i kongelig Tjeneste som Chirurg.

7.

De, som tage den chirurgisk-medicinske Examen, medens de nyde Stipendiet, skulle være plig

tige til at modtage de Embeder, der udfordre Examinerede, nemlig Under- og Bataillons Chirurgi-
cater, eller andre subalterne militaire chirurgiske
Embeder, alt efter den Character, de ved Examen
have erholdet.

8.

Stipendiarierne staae, saalange de haade Sti-
pendiet, under Generalitets- og Commissariats-
Collegium, men ere dog tillige undergivne det
chirurgiske Academies særdeles Opsyn.

9.

Enhver af dem maae ved Antagelsen med
deres Navnes Underskrift i en dertil indrettet
Protocol bekræfte: at han i alle Henseende vil
holde sig dette Regulativ efterrettelig.

B). Om deres videnskabelige Dannelse.

10.

De henvende sig til Professorerne ved det kon-
gelige chirurgiske Academie for, at veiledes i deres
Studeringer, og at faae Anvisning til: hvilke Fo-
relæsninger de bedst og med Nytte kunne høre,
hvilke Bøger de bør læse, samt hvilke Hospitaller
de bør frequentere, alt efter enhver af Stipendia-
riernes Indsigter og øvrige Omstændigheder.

11.

Benævnte Professorer skulle nøie paasee: at
Stipendiarierne flittigen besøge Forelæsningerne

paa det chirurgiske Academie, til hvilken Ende en vis Bænk paa dets Auditorio bliver dem anvist til særskilt Afbetiening.

12.

Ved Enden af hvert Cursus eller Halvaar bliver et Tentamen anstillet med dem af Professerne, for at erfare deres i Mellemtiden gjorte Fremgang, og enhver af dem maae da fremvise Attester for at have flittigen besøgt de ham anviste Forelæsninger og Hospitaller.

13.

Skulde nogen af disse Stipendiariier ved en saadan Prøvelse findes at være aldeles uvidende, mindre kyndig, og skædesløs i sine Studeringer, tildrager han sig derfor en alvorlig Trettesættelse; og skulde samme ved den næste Prøve findes at have været frugtesløs, skeer Anmeldelse herom til Generalitets- og Commissariats-Collegium, for at en saadan kan blive udsat af sin Plads som Stipendiarius, og en anden i hans Sted kan indsættes.

V. Indbydelse til et juridisk Encæum.

(Indrykket efter Anmodning).

Paa de beste udenlandske Universiteter hører man ofte Lærernes Klager over en tiltagende Ukyndighed i det latinske Sprog hos de unge Lovkyndige, hvilken, efter en berømt Jurist, lader befrygte et nyt Barbarie og allerede aarsager, at Klassikernes Studium bliver mere og mere forfælt; saa at det er mere end sandsynligt, at de juridiske, philosophiske og historiske Kilder til vor Videnskab endelig vil blive ubenyttede, og Udgangen til disse rige Væld engang, af Mangel paa behørig Sprogkundskab, blive tilsluttet, til ubodeligt Tab for grundig Kundskab, filosofisk Oplysning og ægte videnskabelig Dannelse.

Thi ikke alene den romerske Ret og de ældre juridiske Klassikers Værker ere skrevne i dette Sprog; men, da al Lovkyndighed, som af sin Kilde, udspringer af den romerske Ret, ere næsten alle klassiske Værker af nyere Retslærere affattede i det samme Sprog, og det som oftest i en Stil, der er langt vanskeligere at forstaae, end den hele romerske-klassiske Literatur, som man i Almindelighed læser i

Skolerne. De videnskabelige Værker af nyere italienske, franske, spanske, hollandske og tyske Jurister ere størstedelen skrevne i en god og reen, ofte ædel og klassisk Stil, men i det mindste lige saa svære at tyde som Cicero, Tacitus, Suetonius og Sallustius; ofte endnu sværere. Selve Pandekterne og Codices (i hvilke den juridiske Philosophie og Terminologie fornemmelig bevares) høre, efter alle Kjenderes Dom, til de vanskeligste Værker i romerske Literatur. Man kan have gennemgaaet den hele Encyclopædie af Klassikerne, og dog standse ved mangen Tirade af Pandekterne. Det er derfor, at Thiebaut og flere Retslærere henregne Kundskab i Latinisk Sprog ikke alene til Lovkyndighedens uundværlige Forfundskaber; men tillige til de Hjelpevidenskaber, der uafbrudt bør cultivéres paa selve Universiteterne.

For nu i hint Sprog at vedligeholde en Øvelse og Færdighed, saa nødvendig til med Lethed og Nytte at kunne læse i Grundsproget de juridiske Klassiker; en Læsning, uden hvilken neppe nogen, selv med de heldigste Naturanlæg, vil kunne erhverve en videnskabelig og philosophisk Indsigt i Lovkyndigheden, eller blive en oplyst Mand i sit Fag; agter Undertegnede, for efter Evne at virke til hint vigtige Formaal,

at aabne et juridisk Lyceum, som har det dobbelte Formaal, at vedligeholde og fremme Kundskab i det latinske Sprog og at udbrede Indsigt i Lovkyndighedens Philosophie, af hvilken ethvert Menne udelukkende skal vælges til Gjenstand for Dvelferne. Da vor Lovgivning istedet for almindelige Grundsaetninger og Regler, som oftest alene nævner enkelte Tilfælde; da vi ikke som Frankerne eie et authentisk Værk, som indeholde Motiverne og Marsagerne til Lovene, eller saa at sige dens Præmisses, og da der ofte forekomme Tilfælde, som Lovene ikke have omtalt eller bestemt; saa bliver en omfattende grundig philosophisk Lovkyndighed in abstracto mere nødvendig for en dansk Jurist end for enhver anden Stats Lovkyndige. Natur-Rettens Studium er alene ikke tilstrækkeligt at give denne Kundskab. Natur-Retten er endnu for lidet udarbeidet; Retslærerne ere ikke engang fuldkomne enige om dens første Principer. Den har under deres Hænder alt for ofte forvildet sig i tomme metafysiske Grublerier. Hvilken Lykke da at vi eie en positiv Lovgivning, som igjennem tænde Martsinde er bleven udarbeidet af de fortrinligste philosophiske Hoveder; for den mægtigste og mest udstrakte Stat, som Verden har eiet, og, som abstraheret af Menneskenes og Tins

genes Natur og Tilfældene i det daglige Liv, ganske er henregnet paa disse. Den romerske Lovgivning, betragtet som en almindelig Privat-Ret, som et Lov-Studium, der er meest anvendelig og brugbar for det daglige Liv; vil fornemmelig forsyne os med Materier. Institutionerne, som i Almindelighed ligge til Grund for Lærebøgerne og Forelæsningerne, give et alt for indskrænket Begreb om den romerske Lovkyndighed; en fuldstændig Pandekt-Ret vilde derimod medtage for megen Tid for en dansk Jurist. Lycæets Lærer vil derfor søge at gjøre et skionsomt Valg af de Tinner i Pandekterne, som i Institutionerne forbigaaes, og som derfor ikke pleie at afhandles under de academiske Forelæsninger. Da der ikke i Almindelighed hos os læses over Lovgivningsphilosophien, Lovkyndighedens Historie eller den almindelige Privat-Ret, vil man ved disse Dveller tillige søge at afhielpe denne Mangel i Forelæsnningernes Encyclopædie.

Men da det latinske Sprog er af den Betskaffenhed, at det vanskeligt lader sig lære til nogen Grad af Fuldkommenhed uden idelig Dvelse og vedholdende Selvarbeide, inddeler jeg mit Lycæum, efter mine Commilitoners Læs, i tvende Klasser. I den første Klasse vælger jeg, for at undgaae den skolemæssige Form, og for at

skaaene den mindre Kyndige eller Øvede for al Undersøelse, den Methode at oplæse en Oversættelse af berømte Juristers Reflektioner over en eller anden vigtig Materie, henhørende til Lovkyndighedens Philosophie, som mine Commilitoner, ex tempore oversatte paa Latin. Derefter reciterer jeg Originalerne i Grundsproget, med hvilken enhver sammenligner sin Oversættelse, og, imens han selv retter den, bliver gjort opmærksom paa Sprogets Genius, de rette Ord, de genuene Udtryk, de skønne Periodebygninger, den gode Construction, og hin over hele Europa antagne juridiske Terminologie.

Som Gjenstande for Øvelserne vælger jeg, næst Cicero og Quinctilian, forsaavidt de have afhandlet juridiske Materier, Skribenterne af den juridiske Guldalder, de 3 første Aarhundreder under Romerkeiserne, da Philosophie, Kritik og Smag endnu søsterlig gik Haand i Haand. I Lærebøgerne gjenfinder man ofte neppe en Skygge af de store romerske Juristers philosophiske Tænkemaade og høie Aand. Hvo har i disse Egenskaber overgaaet dem? Hvo lignet dem engang? Vi vil høre dem selv tale.

Juvat integros accedere fontes! — Ikke at have læst de romerske Jurister, siger Roso d'Anfer, er ikke at vide, hvad Lovkyndighed er.

Dernæst vælger jeg af de nyere enhver, eftersom han kommer hine Idealer nærmest; med Ciceronerne, Caijerne og Ulpianerne forener jeg Gothofrederne, Grotierne, Cujacierne, Bynkershoeferne og Heineccierne. Det følger af sig selv, at jeg forbigaaer alt, som alene vedkommer den romerske Stat; at jeg overalt betragter den romerske Lovgivning som et philosophisk Lov: Studium, som en anvendt Natur: Ret, som en almindelig Privat: Ret, som den fuldkomneste og rigeste juridiske Casuistik; at jeg altsaa tager fortrinlig Hensyn til alt, som kan tjene til at oplyse og cultivere Fædrelandets Lovfyndighed; at jeg foretrækker det, som er meest brugbart for det daglige Liv; at jeg fornemmelig vælger de Opgaver og Problemer, som ere af den største Nytte og meest umiddelbare Anvendelse for den danske Jurist.

Enhver som paa denne Maade har erhvervet et rigtigt Ore, dannet Smag, Indsigt i Sproget og copia dicendi i den Grad, at han oversætter med Letthed og Præcision, og tillige har indsamlet de fornødne Kundskaber til selv at kunne lægge Haand paa Værket, triner, efter Godtbefindende, over i den følgende Klasse, for selv at udarbejde Afhandlinger over en selvvalgt eller forelagt Opgave, ligeledes af Lov:

Kyndighedens Philosophie. Imidlertid overlades det til enhver's eget Valg, om han tillige vil vedblive at frekventere de extemporære Øvelser.

I en Epoche, da den hele klassiske Videnskabelighed har faaet et nyt Liv i Dannemark, og den Sæd, som i Decennier har været nedlagt og pleiet med Unhyggelighed, skyder frodig op, haaber jeg at aabne mit Institut under de gunstigste Auspicier. Den vil blive et Medlem i den akademiske Undervisnings Kjede, en Fortsættelse af det philologisk-philosophiske Studium, nærmere henledet til Juristens Lære og Bestemmelse.

Øvelserne i dette Lycæum, som vil begynde med det akademiske Aar, tilstundende Sommer-Semester, haaber jeg, ville, foruden deres tvende Formaal, tillige blive en behagelig og oplivende Afveksling imellem de mange blotte Hufommelsesarbejder, som vor Videnskab fremfor andre uomgjængelig fører med sig, og med Romer-Oplysning indgyde den liberale Yngling Romer-Mand.

C. J. Møller

VI. Promotioner.

Den 4 April d. A. forsvarede Hr. Regiments-Chirurg Jørgen Ra h l f f ^{a)}, Medlem af det medicinske Selskab i Kiøbenhavn, paa Academiets øverste Høresal, sin af det medicinske Facultet antagne Inauguraldissertation, der indeholdt en Bedømmelse af Electriciteten som Lægemiddel, dens Gavnlighed ved fornuftig og principmæssig Anvendelse, ligesom dens Skadelighed ved modsat Brug.

Indbydelseskriftet, forfattet af Hr. Prof. Thorslacius, indeholdt en Undersøgelse om Latinernes Vejovis, hvori, i Anledning af Cottas Spørgemaal hos Cicero (de nat. Deor. Lib. III. Cap. 24.), dette Navns Betydning forklares, og den Vejovis hos Grækerne og Rømerne beviste religiøse Dyrkelse oplyses. Resultatet af Forfatterens Bemærkninger er følgende: Ordet Vejovis betyder det samme som ellers Jupiter infans, puer, parvus, non magnus, nondum barbatus, maaskee ogsaa juvenis, crescens, Axur, og er sammensat af ve, som har privativ eller diminutiv Bemærkelse f. Ex. i vegrandis, vesanus,

^{a)} Fød paa Rømern 1765; immatricul. ved Kiøbenhavns Universitet 1785; tog 1789 medicinsk Examen med Characteren Laudabilis; var i Aaret 1801 Bataillons-Feldtskier ved Studentercorpsen.

vecors, veflamines; alle andre af Eldre og Nyere angivne Etymologier ere urigtige. Vejovis og Jovis pueri Dyrkelse var derfor ogsaa eet. Hans Dyrkelse var meget almindelig hos Grækerne, endstaaende med forskellige Modificationer efter Nationernes forskellige Cultur. Allevegne havde den meget Mystik i Forbindelse med sig, fordi Jupiters Barns Historie indeholdt saa meget, som ikke uden Omsvøb kunde fremstilles for Menigmand. I Italien møder man Jupiter puer hos adskillige gamle Folk, hos Volscerne under Navnet Jupiter Anxur eller Axur (enten et volscisk Navn eller af det græske *αἴψος* udfiæget), og hos Rømerne i flere religiøse Ceremonier. Herhen er formodentlig hans Dyrkelse kommen fra Arcadien. Han havde i Rom sit eget Tempel mellem Slottet og Capitolium, hvor hans ungdommelige Billedstatue af Cypress saaes uden Skjæg eller Lynstraale med en Piiil i den ene Haand og en Gied ved Siden. Det er Umagen værd at lægge Mærke til, hvorledes Jupiter, da Rømerherredømmet udvidede sig, glemte sin første Ringhed, og lod sin beskædne Hyrdepiiil forandre til et trespidsset Spyd, den trygtelige Lynstraale. Dog vedblev Rømeren tilligemed Jupiter Capitolinus at dyrke den gamle Vejovis; thi det smigrede ham ved Synet af denne at kunne fige med Digteren:

O quam de tenui Romanus origine crevit!
 Alt, hvad man veed om Vejovis, kommer overeens
 deri, at hans Dyrkelse var saavel hos Romerne
 som Grækerne forbunden med mange Hemmelig-
 heder, og at Overtroen i denne Henseende saaledes
 affkræffede Nysgjerrigheden, at selv de meest vi-
 delystne Stribentere, s. Ex. Pausanias og
 Dionys af Halicarnas ikke vovede herom at
 søge nærmere Oplysninger, hvorover vi da heller
 ikke vide synderlig noget om den.

VII. Academiske Smaasrifter.

Prolusiones et opuscula academica argumenti
 maximè philologici. Scripsit M. Birger.
 Thorlacius, Profess. Lingv. Lat. Ord. in
 Univers. Havn. Hauniæ 1806. 392 p. 8.

Forfatteren meddeler herved det lærde Publicum i
 een Samling 20 i Aarene 1801 — 1806 ved for-
 skjellige Leiligheder, meest i Anledning af acade-
 miske Høitideligheder, skrevne Afhandlinger, hvilke
 hidtil, paa een nær, ikke ere komne i Beghan-
 delen, ihvorvel adskillige af dem i udenlandske
 Journaler have været anmeldte. Hvad der i de
 enkelte Programmer ikke kunde interessere uden den

indsøgte Læser, er her blevet udeladt, undtagen i de tre, som indeholde de for de unge Studerende fremsatte Priisopgaver. Dog findes i den foranstaaende Conspectus Anledningen til ethvert Program især angivet. Et af Stykkerne, nemlig Mindet over Arveprinds Frederik, er metrisk; de øvrige i ubunden Stil og Materien meest philologisk. Samlingens Indhold er følgende:

I. Exponuntur nonnullæ causæ, quæ decrescente Græciæ flore incertitudinem et interitum monumentis literarum et artium attulisse videntur.

(Udvikling af nogle af de Årsager, som i Grækenlands Aftagelsesperiode synes at have forvoldet Kunst- og Litteratur-Værkers Mishandling og Ødelæggelse).

II. Idea medici ex Hippocrate.

(Begrebet om en Læge, efter Hippocrates).

III. Quam necessariam philosophiæ cum medicina conjunctionem crediderint Græci.

(Hvor nødvendig Grækerne ansaa Philosophiens Forbindelse med Lægekunsten at være).

IV. Deæ Pacis cultus apud Romanos.

(Gudinden Fredens Dyrkelse hos Romerne).

V. *Gymnasticæ cum Medicina apud Græcon
conjunctio.*

(Gymnastikens Forbindelse med Medicinen
hos Grækerne).

VI. *Leschæ Græcorum.*

(Græernes Klubber).

VII. *Leschæ Græcorum.*

(Samme Indhold).

VIII. *Mythi archæologici de insula Rhodo,
quem Olymp. VII. 62 — 69. Pindarus inseruit,
explicatio.*

(Forklaring af den archæologiske Mytthe om
Den Rhodus, som Pindar har indlemmet i sin
Olymp. VII. 62 — 69).

IX. *Athene Græcorum Hygia.*

(Græernes Læge, Minerva).

X. *Festa felicitatis publicæ apud Romanos.*

(Offentlige Glædesfester hos Romerne).

XI. *Minerva Romanorum Medica.*

(Romerens Læge, Minerva).

XII. *Imperatorum Romanorum seculo post
Chr. 2do favor in literas literarumque doctores.*

(De romerske Keiseres Yndest for Videnska-
berne og deres Dyrkere i andet Aarhundrede efter
Christus).

XIII. Epicedion in obitum Domini Serenissimi et Celsissimi Friderici, Principis regionum Danicarum hæreditarii.

(Mindedigt over Hs. Kongl. Høihed, Arveprinds Frederik).

XIV. Ædes Honoris atqve Virtutis apud Romanos.

(Grens og Dydens Tempel hos Rømerne).

XV. Schola Burdigalensis in Gallia seculo post Chr. natum quarto.

(Skolen i Bordeaux i det fjerde Aarhundrede efter Christus).

XVI. Ritus, quibus philosophicarum imprimis artium cultores apud Græcos inaugurati leguntur.

(De Skikke, ved hvilke især de philosophiske Videnskabers Dyrkere findes at være indviede hos Grækerne).

XVII. Quomodo Oases Ammoniaë in Lybia a Græcis beatorum insulæ dici potuerint.

(Paa hvad Grund de Ammoniske Oaser i Lybien af Grækerne have kunnet kaldes de Saliges Øer).

XVIII. De Latinorum Vejove.

(Om Latinernes Vejovis).

XIX. De lege Rulli, tribuni plebis, agraria.
(Om Tribunens Rulli agrariske Lov).

XX. Fabula de Psyche et Cupidine.
(Fabelen om Psyche og Cupido).

VIII. Blandede Efterretninger.

I Maret 1806 have ved Kiøbenhavns Univerſitet 92 taget Examen Artium, 105 Examen philosophicum, 101 Examen philologicum, 48 theologisk Embedsexamen (hvoraf 18 Laudabiles, 23 Haud illaud. og 7 Non contemnend.), 99 juridisk Embedsexamen, hvoraf 51 den latinſke (35 Laudabiles, 14 Haud illaudabiles og 2 Non contemnendi) og 48 den danſke (33 Bequemme, 15 Ei ubequemme); 1 medicinsk Embedsexamen med Charact. Laud.

I Maret 1806 ere til offentlige Embeder befordrede 69 Candidater i Theologien (hvoriblandt 25 til Skoleembeder), 23 Candidati juris og 21 Examinati juris.

I Sommersemestret 1806 havde til de theologiske Forelæsninger meldt sig 188, til de juridiske 178, til de medicinske 61, til de philosophiske, philologiske 108 Studerende.

Ved en allerhøieste Resolution af 6 Mart. 1807 er Commissionen for Universitetets og Communitetets Jordegodsbes bedre Indretning bleven bemyndiget til, paa den for Universitetet fordeelagtigste Maade med fuldkommen Eiendomsret efterhaanden at afhænde det Universitetet tilhørende Strøgods i Aarhus Stift, Præbende Tveed ^{a)} kaldet, af Hartkorn, Alger og Eng 111 Tdr. 6 Skpr. 1 Alb. og Skov og Møllestyld 3 Tdr. 5 Skpr. 3 Trk. 1 Alb., deels til

^{a)} Dette var et af de Godser, Universitetet fik til Nederlag for hvad det havde tabt i Skaane.

Fæsterne selv og deels ved indtræffende Fasteledighed til andre; ligesom og paa den af Commissionen foreslagne Maade til største Fordeel muligt at udbringe Skoven.
